

Försvarsutskottets verksamhet riksmötet 2019/20

Utskottets ämnesområden

Försvarsutskottet bereder ärenden om

- totalförsvar
- samhällets räddningstjänst
- åtgärder för att minska samhällets sårbarhet
- kärnteknisk säkerhet och strålskydd
- sjö- och kustövervakning, allt i den mån ärendena inte tillhör ett annat utskotts beredning
- anslag inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Utskottets sammansättning

Inledning

Under riksmötet 2019/20 hade utskottet den sammansättning som framgår nedan. Fem av ledamöterna tillhörde Socialdemokraterna, fyra Moderaterna, tre Sverigedemokraterna, en Centerpartiet, en Vänsterpartiet, en Kristdemokraterna, en Liberalerna och en Miljöpartiet. Ordförande i utskottet var Beatrice Ask (M) t.o.m. den 31 december 2019 och Pål Jonson (M) fr.o.m. den 1 januari 2020. Vice ordförande var Niklas Karlsson (S).

Med anledning av covid-19-pandemin våren 2020 kom gruppledarna överens om att bara 55 ledamöter skulle vara på plats vid omröstning i kammaren, men alla ledamöter var även fortsättningsvis i tjänst. För att klara utskottsarbetet under pandemin utökades därför antalet suppleantplatser i utskotten med över 300, och därefter valdes samma antal extra suppleanter in i respektive utskott. Därigenom fick i princip alla ledamöter möjlighet att tjänstgöra i alla utskott.

Ledamöter

Beatrice Ask (M), ordförande och ledamot t.o.m. 2019-12-31

Pål Jonson (M), ordförande och ledamot fr.o.m. 2020-01-01

Niklas Karlsson (S), vice ordförande

Paula Holmqvist (S)

Jan R Andersson (M), ledig fr.o.m. 2020-03-09 t.o.m. 2020-06-21

Roger Richthoff (SD)

Mattias Ottosson (S)

Daniel Bäckström (C)

Hanna Gunnarsson (V)

Jörgen Berglund (M)

Sven-Olof Sällström (SD)

Kalle Olsson (S)

Mikael Oscarsson (KD)

Alexandra Völker (S)

Allan Widman (L)

Caroline Nordengrip (SD)

Elisabeth Falkhaven (MP)

Alexandra Anstrell (M)

Suppleanter

ClasGöran Carlsson (S)

Lars Püss (M), t.o.m. 2019-12-16

Jessika Roswall (M), fr.o.m. 2019-12-19

Heléne Björklund (S)

Magdalena Schröder (M)

Staffan Eklöf (SD), t.o.m. 2020-09-03

Mattias Jonsson (S)

Lars Thomsson (C)

Yasmine Posio (V)

Hans Rothenberg (M)

Björn Söder (SD)

Marlene Burwick (S)

Robert Halef (KD)

Björn Petersson (S)

Maria Nilsson (L)

Anne Oskarsson (SD)

Janine Alm Ericson (MP)

Pål Jonson (M), t.o.m. 2019-12-31

Amir Adan (M), fr.o.m. 2020-01-01 t.o.m. 2020-05-03

Jessica Rosencrantz (M), fr.o.m. 2020-05-04 t.o.m. 2020-09-03

Lars Andersson (SD)

Yasmine Eriksson (SD), t.o.m. 2020-09-03

Joar Forssell (L)

Fredrik Malm (L)

Mikael Larsson (C)

Lotta Johnsson Fornarve (V)

Lars Adaktusson (KD)

Ingemar Kihlström (KD)

Rasmus Ling (MP), ledig fr.o.m. 2020-05-04

Anders Österberg (S)

Linda Modig (C), fr.o.m. 2020-02-05

Annicka Engblom (M), fr.o.m. 2020-03-11 t.o.m. 2020-09-03

Extra suppleanter

Som angavs ovan ökades antalet suppleantplatser i utskottet under våren 2020. I bilagan redovisas de extra suppleanter som därigenom valdes in i utskottet.

Kansli

Utskottet biträdades av ett kansli bestående av

Lars Franzén, kanslichef

Maria Björkman, föredragande

Mats Lundström, föredragande

Annie Schaffrath, utskottshandläggare

Annika Tuvelid, utskottsassistent

Utskottets verksamhet

Inledning

Under riksmötet höll utskottet 37 sammanträden. Sammanträdestiden uppgick till ca 32 timmar. Under riksmötet behandlade utskottet en proposition från 2018/19, tre propositioner från 2019/20, två skrivelser från regeringen och sju motionsyrkanden som hade väckts med anledning av dessa propositioner och skrivelser. Vidare behandlades 252 motionsyrkanden från allmänna motions-tiden 2019/20.

Spridningen av covid-19 medförde en extraordinär situation för samhället. Som redovisats ovan enades samtliga riksdagspartier i mars 2020 om att genomföra förändringar i riksdagens arbetssätt som innebar att endast 55 ledamöter deltog i beslut i riksdagens kammare. Samtliga ledamöter var även fortsättningsvis i tjänst, om än delvis i andra former än vanligt. Utskottets arbete påverkades genom att färre ledamöter än vanligt var på plats i riksdagen. Sammanträden kunde därför inte genomföras enbart med deltagande av utskottets ordinarie ledamöter och suppleanter. För att hantera den uppkomna situationen utökades, som redovisats ovan, antalet suppleanter i utskotten. Delar av utskottsverksamheten som gällde vissa beslut och justeringar koncentrerades till i huvudsak torsdagar. Andra delar av utskottsverksamheten bedrevs med flera ledamöter och suppleanter uppkopplade per telefon eller via videolänk.

Av utskottets totala antal sammanträden under riksmötet hölls sju med möjlighet till uppkoppling. Sammanträdena med möjlighet till uppkoppling innehöll huvudsakligen informationspunkter och olika beredningsfrågor.

Den 17 juni 2020 trädde en ny bestämmelse i riksdagsordningen i kraft (tilläggsbestämmelse 7.16.1) som innebär att riksdagen eller talmannen får besluta om att deltagande på distans vid utskottssammanträden får medges om det finns synnerliga skäl för distansdeltagande. Samma dag beslutade kammaren att det fanns sådana synnerliga skäl som innebar att utskottssammanträden på distans fick medges. Av utskottets totala antal sammanträden under riksmötet hölls ett med ledamöter som deltog på distans.

Sammanlagt lämnade utskottet tio betänkanden till kammaren. Dessutom lämnade utskottet nio yttranden till andra utskott. Flera informationstillfällen under den senare delen av riksmötet handlade om effekter av och åtgärder med anledning av det nya coronaviruset.

Verksamheten bestod även av arbete med EU-frågor, utvärdering och uppföljning samt forsknings- och framtidsfrågor. Utskottets ledamöter gjorde några utrikesresor och tog emot ett antal besök. Mot bakgrund av den extraordinära situation som spridningen av covid-19 medförde ställde dock utskottet in alla eller i stort sett alla bokade eller planerade resor och besök fr.o.m. mars 2020.

Betänkanden

Utskottet lämnade under riksmötet följande betänkanden till kammaren.

Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap (FöU1)

I betänkandet behandlade utskottet proposition 2019/20:1 Budgetpropositionen för 2020 inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap samt ca 40 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20.

Utskottet lämnade förslag om anslag inom utgiftsområde 6 som uppgick till ca 64,8 miljarder kronor. Därmed avstyrkte utskottet de alternativa budgetförslag som hade förts fram i två motioner (M och SD). Utskottet tillstyrkte också regeringens förslag om beställningsbemyndiganden som innebär att riksdagen åtar sig att anvisa ca 92,6 miljarder kronor för betalningar som måste göras när de ekonomiska åtagandena infrias i framtiden samt om godkännande av investeringsplaner för vissa av Försvarsmaktens investeringar och för beredskapsinvesteringar hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Utskottet tillstyrkte även ett bemyndigande till regeringen att under vissa förutsättningar exportera JAS 39 C/D genom att sälja eller hyra ut materiel samt ett bemyndigande om att inrätta fyra militärregionstaber. Slutligen tillstyrkte utskottet ett motionsyrkande (L) och föreslog att riksdagen skulle tillkännage för regeringen att den bör återkomma till riksdagen med förslag om att inrätta en inspektion för totalförsvaret i enlighet med Förvarsberedningens förslag.

Övriga motionsyrkanden avstyrktes. Utskottet hänvisade bl.a. till att riksdagen skulle få ett samlat förslag till totalförsvarsbeslut under 2020.

I betänkandet fanns nio reservationer och tre särskilda yttranden. Ledamöterna från Moderaterna, Vänsterpartiet och Kristdemokraterna avstod från ställningstagande när det gällde anslagsbeslutet inom utgiftsområde 6 och redovisade i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Riksdagen biföll dels reservation 3, och beslutade därmed att inte göra något tillkännagivande till regeringen, dels i övrigt utskottets förslag till beslut.

Skyddsobjekt och obemannade farkoster (FöU2)

I betänkandet behandlade utskottet proposition 2018/19:127 Skyddsobjekt och obemannade farkoster.

Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i skyddslagen och lag om ändring i kamerabevakningslagen. En lagteknisk samordning skedde med konstitutionsutskottet i fråga om en paragraf i det förstnämnda lagförslaget och med justitieutskottet i fråga om en paragraf i det sistnämnda lagförslaget. I propositionen föreslog regeringen vissa ändringar och kompletteringar av skyddslagens bestämmelser. Uppräkningen i lagen av möjliga skyddsobjekt kompletterades med ytterligare skyddsvärda verksamheter: posthantering, alarmering, försörjning med livsmedel och andra förnödenheter av betydelse för Sveriges försörjningsberedskap, fartyg som används för transport av kärnämnen samt vissa militära fordon. Skyddslagen ska tillämpas på

byggnader, andra anläggningar och områden som disponeras av Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI). Möjligheten att under höjd beredskap fatta beslut om andra byggnader, anläggningar och områden som skyddsobjekt än sådana som omfattas av uppräknings i skyddslagen, och som är av betydelse för totalförsvaret, utvidgades till att gälla även under tid som regeringen beslutar om med hänsyn till Sveriges försvarsberedskap. Skyddsvaktens möjlighet att ingripa mot obemannade farkoster förstärktes. Ändringarna i kamera-bevakningslagen var följdändringar mot bakgrund av ändringarna i skyddslagen. Lagändringarna föreslogs träda i kraft den 1 januari 2020.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Totalförvarsdatalag – personuppgiftsbehandling vid Totalförsvarets rekryteringsmyndighet (FöU3)

I betänkandet behandlade utskottet proposition 2019/20:51 Totalförvarsdatalag – personuppgiftsbehandling vid Totalförsvarets rekryteringsmyndighet och två yrkanden i en följdmotion.

Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag till en ny totalförvarsdag och lag om ändring i lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

I propositionen föreslog regeringen att lagen om behandling av personuppgifter om totalförvarspliktiga skulle upphävas och att en ny totalförvarsdatalag skulle införas. Förslaget innebar dels en modernisering av den befintliga registerlagen, dels en anpassning till bestämmelserna i EU:s dataskyddsförordning. Den nya lagen föreslogs reglera behandlingen av personuppgifter om totalförvarspliktiga och annan personal inom totalförsvaret i Totalförsvarets rekryteringsmyndighets verksamhet.

Den nya lagen och följdändringen föreslogs träda i kraft den 1 maj 2020.

Utskottet föreslog att yrkandena i följdmotionen skulle avslås.

I betänkandet fanns en reservation.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Riksrevisionens rapport om statens arbete för att förhindra och hantera kärntekniska olyckor (FöU4)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2019/20:93 Riksrevisionens rapport om statens arbete för att förhindra och hantera kärntekniska olyckor och fyra yrkanden i följdmotioner.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga skrivelsen till handlingarna.

Riksrevisionen hade i en rapport granskat om regeringens och ansvariga myndigheters arbete med säkerheten för kärnteknisk verksamhet var tillfredsställande. Riksrevisionens övergripande slutsats var att säkerhetsarbetet till stora delar bedrevs på ett ändamålsenligt sätt men att det i väsentliga delar fanns brister och att statens arbete för att förhindra och hantera kärntekniska olyckor därmed inte var helt tillfredsställande.

Regeringen ansåg att Sverige, genom såväl specifik beredskap för kärntekniska olyckor som generell beredskap för andra allvarliga olyckor och kriser, hade en god kärnenergiberedskap. Regeringen delade dock Riksrevisionens bedömning att det fanns vissa brister och avsåg därför bl.a. att vidta åtgärder för att berörda aktörer skulle ges bättre förutsättningar för effektiv samverkan inom området. Regeringen ansåg att Riksrevisionens rapport var slutbehandlad i och med skrivelsen.

Utskottet välkomnade Riksrevisionens rapport och såg positivt på den utveckling som skett inom området. Samtidigt ville utskottet understryka vikten av ett fortsatt arbete med att förhindra och hantera kärntekniska olyckor. Utskottet bedömde att de rekommendationer som Riksrevisionen hade gett kunde bidra till en fortsatt utveckling.

Utskottet ansåg i övrigt inte att det fanns skäl för utskottet att föreslå ytterligare åtgärder i fråga om statens arbete för att förhindra och hantera kärntekniska olyckor. Samtliga motionsyrkanden avstyrktes därmed.

I betänkandet fanns tre reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Integritetsskydd vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet (FöU5)

I betänkandet behandlade utskottet regeringens skrivelse 2019/20:70 Integritetsskydd vid signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet, ett motionsyrkande i en följdmotion och ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2019/20.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle lägga regeringens skrivelse till handlingarna.

Utskottet föreslog vidare att riksdagen skulle avslå de två motionsyrkandena om översynen av signalspaningslagen och försvarsunderrättelseverksamheten.

I betänkandet fanns två reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Försvarspolitik (FöU6)

I betänkandet behandlade utskottet ca 30 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20.

Motionerna innehöll förslag som bl.a. rörde totalförsvarets utveckling, krigsorganisationens förmåga, försvarets materielförsörjning och svensk försvarsindustri. Utskottet avstyrkte samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 14 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Civilt försvar och krisberedskap (FöU7)

I betänkandet behandlade utskottet ca 120 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20.

Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå alla motionsyrkanden, främst med hänvisning till pågående beredningar inom Regeringskansliet. Motionsyrkandena handlade i huvudsak om skydd mot olyckor, samhällets fredstida krisberedskap och civilt försvar.

Vissa motionsyrkanden behandlades i förenklad ordning eftersom de tog upp samma eller i huvudsak samma frågor som riksdagen hade behandlat tidigare under mandatperioden.

I betänkandet fanns 27 reservationer och ett särskilt yttrande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Vissa frågor om Försvarsmaktens personal (FöU8)

I betänkandet behandlade utskottet ca 20 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20. Motionsyrkandena rörde bl.a. frågor om personalförsörjning, frivilligorganisationer, mönstring och rekryteringsfrågor inom försvaret. Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 12 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Militära frågor (FöU9)

I betänkandet behandlade utskottet ca 40 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2019/20. Motionsyrkandena behandlade frågor om bl.a. organisation och övningsverksamhet inom försvaret och hemvärnet. Utskottet föreslog att riksdagen skulle avslå samtliga motionsyrkanden.

I betänkandet fanns 12 reservationer.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Ett förtydligt statligt ansvar för vissa kärntekniska verksamheter (FöU10)

I betänkandet behandlade utskottet proposition 2019/20:157 Ett förtydligt statligt ansvar för vissa kärntekniska verksamheter och ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2019/20.

Utskottet ställde sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i miljöbalken, lag om ändring i lagen om kärnteknisk verksamhet och lag om ändring i lagen om finansiering av kärntekniska restprodukter. Lagändringarna föreslogs träda i kraft den 1 november 2020.

Inga följdmotioner hade väckts med anledning av propositionen. Ett yrkande i en motion från allmänna motionstiden 2019/20 behandlades inom ramen för betänkandet. Utskottet avstyrkte detta yrkande.

Riksdagen biföll utskottets förslag till beslut.

Yttranden till andra utskott

Utskottet lämnade under riksmötet följande yttranden:

- *FöU1y* till kulturutskottet över Ett modernt public service nära publiken – Villkor 2020–2025
- *FöU2y* till finansutskottet över Utgiftsram för utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap
- *FöU3y* till konstitutionsutskottet över Uppföljning av riksdagens tillämpning av subsidiaritetsprincipen
- *FöU4y* till trafikutskottet över Skydd av Sveriges säkerhet vid radioanvändning
- *FöU5y* till utrikesutskottet över Arbetet i frågor som rör Kina
- *FöU6y* till miljö- och jordbruksutskottet över En samlad politik för klimatet – klimatpolitisk handlingsplan
- *FöU7y* till konstitutionsutskottet över Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2019
- *FöU8y* till finansutskottet över Vårändringsbudget för 2020
- *FöU9y* till utrikesutskottet över Ett system för granskning av utländska direktinvesteringar.

EU-frågor

Subsidiaritetsprövningar

Under riksmötet gjorde utskottet tre subsidiaritetsprövningar av förslag till rättsakter från EU-kommissionen. I samtliga fall ansåg utskottet att förslagen inte stred mot subsidiaritetsprincipen:

- Kommissionens förslag om ändring av rådets förordning (EG) nr 2012/2002 i syfte att tillhandahålla ekonomiskt bistånd till medlemsstaterna för att minska den allvarliga ekonomiska bördan som uppstår till följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan avtal, COM(2019) 399
- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 2012/2002 i syfte att ge ekonomiskt bistånd till medlemsstater och länder som förhandlar om anslutning till unionen som allvarligt har drabbats av större hot mot folkhälsan, COM(2020) 114
- Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av beslut nr 1313/2013/EU om en civilskyddsmekanism för unionen, COM(2020) 220.

Överläggningar

Utskottet överlade med regeringen vid ett tillfälle enligt följande:

- Den 3 oktober 2019 överlade utskottet med finansminister Magdalena Andersson om kommissionens förslag om ändring av rådets förordning (EG) nr 2012/2002 i syfte att tillhandahålla ekonomiskt bistånd till medlemsstaterna för att minska den allvarliga ekonomiska bördan som uppstår till följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan avtal, COM(2019) 399, (prot. 2019/20:3).

Information

Under riksmötet informerade regeringen om EU-frågor vid fyra sammanträden enligt följande:

- Den 7 november 2019 informerade statssekreterare Jan-Olof Lind med medarbetare utskottet inför FAC (försvar) den 12 november 2019.
- Den 9 januari 2020 informerade utrikesminister Ann Linde med medarbetare från Utrikesdepartementet utskottet inför utrikesrådet fredagen den 10 januari 2020. (Information tillsammans med utrikesutskottet.)
- Den 5 maj 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare utskottet inför FAC (försvar) den 12 maj 2020.
- Den 11 juni 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare utskottet inför informella FAC (försvar) den 16 juni 2020.
- Den 11 juni 2020 informerade inrikesminister Mikael Damberg med medarbetare utskottet om aktuella EU-frågor.

Konferenser

Utskottet deltog vidare i en EU-relaterad konferens enligt följande:

- Den 4 september 2020 deltog ordförande Pål Jonson (M) och vice ordförande Niklas Karlsson (S) i den interparlamentariska konferensen om den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (GUSP) och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitikerna (GSFP). Konferensen skulle ha ägt rum den 3–5 september 2020 i Berlin, Tyskland, men genomfördes i stället via videolänk på grund av den pågående coronapandemin.

Information under utskottssammanträden

Under riksmötet fick utskottet muntlig information vid ett antal sammanträden, utöver vad som redovisades under rubriken EU-frågor, enligt följande:

- Den 19 september 2019 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet utskottet om Sveriges anslutning till det franska försvarsinitiativet European Intervention Initiative (EI2). (Information tillsammans med utrikesutskottet.)

- Den 1 oktober 2019 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet utskottet om samarbetet Future Combat Air System (FCAS). (Information tillsammans med utrikesutskottet.)
- Den 1 oktober 2019 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet och generaldirektör Göran Mårtensson med medarbetare från Försvarets materielverk utskottet om utvecklingen av anskaffningen av två ubåtar.
- Den 22 oktober 2019 informerade utrikesminister Ann Linde och utrikesrådet Elinor Hammarskjöld, båda från Utrikesdepartementet, försvarsminister Peter Hultqvist och ämnesrådet Per Bolinder, båda från Försvarsdepartementet, samt viceamiralen och chefen för Försvarsmaktens högkvarter Jonas Haggren utskottet om internationella insatser m.m. (Information tillsammans med utrikesutskottet.)
- Den 19 november 2019 informerade överbefälhavare general Micael Bydén och generaldirektör Peter Sandwall med medarbetare från Försvarsmakten utskottet om Försvarsmaktens underlag till försvarspolitisk proposition för perioden 2021–2025.
- Den 26 november 2019 informerade projektledare för Totalförsvarsövning 2020 (TFÖ 2020) Anna Karphammar och avdelningschef Camilla Asp, båda från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, projektledare för TFÖ 2020 överste Mikael Johnsson från Försvarsmakten samt t.f. övningsledare vid Riksdagsförvaltningen för TFÖ 2020 Ann-Kristin Coucy och senior rådgivare Göran Forsell, båda från Riksdagsförvaltningen, utskottet om TFÖ 2020.
- Den 5 december 2019 informerade den särskilda utredaren Elisabeth Nilsson med medarbetare från Utredningen om totalförsvarets försörjningstrygghet utskottet om betänkandet Näringslivets roll inom totalförsvaret (SOU 2019:51).
- Den 9 januari 2020 informerade utrikesminister Ann Linde med medarbetare från Utrikesdepartementet och Justitiedepartementet, försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet och brigadgeneral Lena Persson Herlitz med medarbetare från Försvarsmakten utskottet om insatsen i Mali. (Information tillsammans med utrikesutskottet.)
- Den 9 januari 2020 informerade utrikesminister Ann Linde med medarbetare från Utrikesdepartementet, försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet samt anställda i Försvarsmakten utskottet om den svenska militära utbildningsinsatsen i Irak. (Information tillsammans med utrikesutskottet.)
- Den 23 januari 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet och överbefälhavare general Micael Bydén med medarbetare från Försvarsmakten utskottet med anledning av uppgifter i media om en på felaktiga grunder anställd officer i Försvarsmakten.

- Den 6 februari 2020 informerade kommunstyrelseordförande Johan Andersson (C) och projektledare Hans Pahlén, båda från Sollefteå kommun, kommunstyrelseordförande Andreas Sjölander (S) och tillväxtchef Uno Jonsson, båda från Härnösands kommun, samt kommunstyrelseordförande Malin Svanholm (S) och tillväxtchef Susanne Köningson, båda från Kramfors kommun, utskottet med anledning av Förvarsberedningens rapport Värnkraft (Ds 2019:8) om lokalisering av nya grundorganisationsenheter.
- Den 6 februari 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Förvarsdepartementet utskottet om Sveriges partnerskap i Nato.
- Den 6 februari 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Förvarsdepartementet, generaldirektör Göran Mårtensson med medarbetare från Förvarets materielverk och chefen för ledningsstaben viceamiral Jonas Haggren med medarbetare från Förvarsmakten utskottet om anskaffning av ubåtar.
- Den 13 februari 2020 informerade kommunstyrelseordförande Joakim Storck (C) och kommundirektör Pernilla Wigren, båda från Falu kommun, utskottet med anledning av Förvarsberedningens rapport Värnkraft (Ds 2019:8) om lokalisering av nya grundorganisationsenheter.
- Den 13 februari 2020 informerade kommunstyrelseordförande Bosse Svensson (C), 1:e vice ordförande i kommunstyrelsen Pär Jönsson (M), 2:e vice ordförande i kommunstyrelsen Niklas Daosson (S) och kommundirektör Anders Wennerberg, alla från Östersunds kommun, utskottet med anledning av Förvarsberedningens rapport Värnkraft (Ds 2019:8) om lokalisering av nya grundorganisationsenheter.
- Den 12 mars 2020 informerade rikshemvärnschef generalmajor Stefan Sandborg utskottet om Hemvärnet och dess verksamhet.
- Den 12 mars 2020 informerade inrikesminister Mikael Damberg med medarbetare från Justitiedepartementet utskottet om Sveriges krisberedskap med anledning av coronaviruset, läget i det civila förvaret och utvecklingen av totalförvaret.
- Den 26 mars 2020 informerade generaldirektör Olivia Wigzell från Socialstyrelsen och brigadgeneral Lena Persson Herlitz från Förvarsmakten, båda med medarbetare, utskottet om bl.a. uppbyggnad av fältsjukhus med anledning av sjukdomen covid-19. (Information tillsammans med socialutskottet.)
- Den 16 april 2020 informerade brigadgeneral Lena Persson Herlitz med medarbetare från Förvarsmakten, generaldirektör Dan Eliasson med medarbetare från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och konteramiral Thomas E. Engevall med medarbetare från Förvarets materielverk utskottet om de erfarenheter som hade gjorts av myndigheternas arbete kopplat till spridningen av covid-19.
- Den 23 april 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Förvarsdepartementet utskottet om försäljning av ubåtar.

- Den 5 maj 2020 gav inrikesminister Mikael Damberg med medarbetare från Justitiedepartementet utskottet en samlad redovisning av bevakningsansvariga myndigheters remissvar på rapporten Motståndskraft (Ds 2017:66).
- Den 7 maj 2020 informerade inrikesminister Mikael Damberg med medarbetare från Justitiedepartementet och utrikeshandelsminister Anna Hallberg med medarbetare från Utrikesdepartementet utskottet om utredningen om ett system för granskning av utländska direktinvesteringar. (Information tillsammans med utrikesutskottet och näringsutskottet.)
- Den 14 maj 2020 informerade utredaren Åsa Kullgren med medarbetare utskottet om utredningen Hälso- och sjukvård i det civila försvaret – underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23). (Information tillsammans med socialutskottet.)
- Den 26 maj 2020 informerade generaldirektör Björn Lyrvall med medarbetare från Försvarets radioanstalt (FRA) utskottet om verksamheten vid FRA.
- Den 28 maj 2020 informerade utredaren Anders Danielsson med medarbetare utskottet om utredningen En ny myndighet för att stärka det psykologiska försvaret (SOU 2020:29).
- Den 4 juni 2020 informerade chefen för operativa avdelningen Anneli Bergholm Söder från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap utskottet om sommarens beredskap i fråga om skogsbrandflyg och ambulansflyg.
- Den 4 juni 2020 informerade brigadgeneral Lena Persson Herlitz med medarbetare från Försvarsmakten utskottet om coronapandemins konsekvenser för Försvarsmakten.
- Den 11 juni 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet, viceamiral Jonas Haggren med medarbetare från Försvarsmakten, och generaldirektör Göran Mårtensson med medarbetare från Försvarets materielverk utskottet om anskaffningen av ubåtar och ett nytt signalspaningsfartyg.
- Den 11 juni 2020 informerade inrikesminister Mikael Damberg med medarbetare från Justitiedepartementet utskottet om arbetet med försvarspropositionen.
- Den 25 augusti 2020 informerade inrikesminister Mikael Damberg med medarbetare från Justitiedepartementet utskottet om arbetet med försvarspropositionen.
- Den 25 augusti 2020 informerade försvarsminister Peter Hultqvist med medarbetare från Försvarsdepartementet utskottet om arbetet med försvarspropositionen samt Försvarsmaktens och Försvarets materielverks kompletterade budgetunderlag för 2021. Vidare lämnade försvarsministern information om den svenska insatsen i Mali.

- Den 25 augusti 2020 informerade överbefälhavare general Micael Bydén och generaldirektör Peter Sandwall med medarbetare från Försvarsmakten och generaldirektör Göran Mårtensson med medarbetare från Försvarets materielverk utskottet om myndigheternas kompletterade budgetunderlag för 2021.

Information under utskottsbesök

- Den 16 oktober 2019 besökte utskottet Försvarshögskolan för att delta i en paneldebatt där partierna presenterade sin syn på dagens och framtidens försvarsmakt för de studerande vid den högre militära utbildningen.
- Den 24 oktober 2019 besökte utskottet Sveriges Veteranförbunds, Kongo-veteranernas och Fredsbaskrarna i Stockholms högtidlighållande av FN-dagen vid FN-minnesmärket på Djurgården i Stockholm.
- Den 4 november 2019 besökte utskottet Saab Dynamics och BAE Systems i Karlskoga.
- Den 13 december 2019 besökte utskottet Arena Skövde i Skövde för att delta i en medaljceremoni för Sveriges tionde kontingent i Mali.
- Den 12–14 januari 2020 besökte utskottet Sälen för att delta i rikskonferensen arrangerad av Folk och Försvar.
- Den 5 februari 2020 besökte utskottet ambassadör Christian Syse och försvarsattaché Øystein Limoseth, vid norska ambassaden i Stockholm, inför utskottets resa till Norge den 24–28 februari 2020.
- Den 12 februari 2020 besökte utskottet Svenskt Näringsliv i Stockholm.
- Den 19 februari 2020 besökte utskottet Totalförsvarets forskningsinstitut i Kista.
- Den 4 mars 2020 besökte utskottet Försvarsmaktens ledning i Stockholm.
- Den 11 mars 2020 besökte utskottet Myndigheten för samhällsskydd och beredskap i Solna.
- Den 13 mars 2020 besökte utskottet Klippans kommun och Ljungbyhed Park i Ljungbyhed.
- Den 26 maj 2020 besökte utskottet Försvarets radioanstalt på Lovön.

Offentliga utfrågningar

Utskottet genomförde inte några offentliga utfrågningar under riksmötet 2019/20.

Forsknings- och framtidsfrågor

Utskottet vidtog inte några särskilda åtgärder med anledning av forsknings- och framtidsfrågor under riksmötet 2019/20.

Uppföljning och utvärdering

Den uppföljning och utvärdering som utskottet har genomfört har skett inom ramen för utskottssammanträden där utskottet har valt att inhämta information som har bedömts vara av särskilt intresse för utskottets beredningsområden. Vilka redovisningar som har gjorts för utskottet anges ovan.

Utrikes resor

Under riksmötet genomfördes, på grund av den extraordinära situation som spridningen av covid-19 medförde, endast tre av de studieresor som utskottet hade planerat.

Den 7–8 oktober 2019 besökte utskottet Finland (Helsingfors). Syftet med resan var att diskutera försvars- och säkerhetspolitik med fokus på utvecklingen av EU:s olika försvarsinitiativ (framför allt Pesco och EDF) samt att få kunskap om hur länder kan arbeta med att identifiera och bemöta hybridhot. I resan deltog: Beatrice Ask (M), ordförande och delegationsledare, Niklas Karlsson (S), vice ordförande, Jan R Andersson (M), Roger Richthoff (SD), Mattias Ottosson (S), Daniel Bäckström (C), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Sven-Olof Sällström (SD), Kalle Olsson (S), Alexandra Völker (S), Caroline Nordengrip (SD), Elisabeth Falkhaven (MP), Lars Püss (M), Heléne Björklund (S) och Lars Thomsson (C).

Den 28–29 oktober 2019 besökte utskottet Belgien (Bryssel). Syftet med resan var att öka kunskapen om frågor som rör utskottets ansvarsområde inom ramen för EU:s och Natos strukturer. I resan deltog: Beatrice Ask (M), ordförande och delegationsledare, Jan R Andersson (M), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Alexandra Völker (S), Caroline Nordengrip (SD), Alexandra Anstrell (M) och Lars Püss (M).

Den 24–28 februari 2020 besökte utskottet Norge (Bodö, Tromsø, Finnmark/Kirkenes). Syftet med resan var att få en fördjupad förståelse av norsk försvars- och säkerhetspolitik inklusive samhällets fredstida krisberedskap och Arktisfrågorna samt att öka möjligheterna till samarbete mellan länderna och fördjupa kontakterna med det norska försvarsutskottet. I resan deltog: Pål Jonson (M), ordförande och delegationsledare, Niklas Karlsson (S), vice ordförande, Jan R Andersson (M), Mattias Ottosson (S), Daniel Bäckström (C), Hanna Gunnarsson (V), Jörgen Berglund (M), Sven-Olof Sällström (SD), Kalle Olsson (S), Caroline Nordengrip (SD), Alexandra Anstrell (M), ClasGöran Carlsson (S) och Lars Thomsson (C).

Inkommande besök

- Den 25 september 2019 besöktes utskottet av det finska försvarsutskottet.
- Den 11 februari 2020 besöktes utskottet av den förre isländske ministern och ledamoten i Alltinget Björn Bjarnason.

- Den 10 mars 2020 besöktes utskottet av Natos parlamentariska församlings kommitté för vetenskap och teknik.

Sammansatta utrikes- och försvarsutskottet

Utskottet beslutade under 2019/20 års riksmöte att genom deputerade i det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet (UFöU) bereda vissa ärenden gemensamt. Utskottet lämnade fem betänkanden till kammaren.

Betänkandena var:

- UFöU1 Fortsatt svenskt deltagande i Natos utbildnings- och rådgivningsinsats Resolute Support Mission i Afghanistan
- UFöU2 Fortsatt svenskt deltagande i den militära utbildningsinsatsen i Irak
- UFöU3 Svenskt deltagande i Förenta nationernas stabiliseringsinsats i Mali
- UFöU4 Svenskt deltagande i militär insats för stärkt säkerhet i Mali
- UFöU5 Operativt militärt stöd mellan Sverige och Finland.

Det sammansatta utrikes- och försvarsutskottet upprättar en egen verksamhetsberättelse.

BILAGA

Extra suppleanter

Den 18 mars 2020 utökades antalet suppleanter i utskottet från 29 till 267. Till extra suppleanter i utskottet valde kammaren samma dag följande personer:

Ann-Sofie Alm (M), Helena Antoni (M), Kristina Axén Olin (M), Hanif Bali (M), Lars Beckman (M), Sten Bergheden (M), Tobias Billström (M), Elisabeth Björnsdotter Rahm (M), Carl-Oskar Bohlin (M), Helena Bouveng (M), Katarina Brännström (M), Margareta Cederfelt (M), Åsa Coenraads (M), Mikael Damsgaard (M), Ida Drougge (M), Karin Enström (M), Jan Ericson (M), Lotta Finstorp (M), Johan Forssell (M), Mats Green (M), Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M), Anders Hansson (M), Ulrika Heindorff (M), Harald Hjalmarsson (M), Lars Hjalmered (M), Johan Hultberg (M), Marie-Louise Hänel Sandström (M), Kjell Jansson (M), Lars Jilmstad (M), David Josefsson (M), Ellen Juntti (M), Ulrika Jörgensen (M), Arin Karapet (M), Mattias Karlsson i Luleå (M), Ulf Kristersson (M), Ann-Sofie Lifvenhage (M), Marlène Lund Kopparklint (M), Betty Malmberg (M), Josefin Malmqvist (M), Maria Malmer Stenergard (M), Noria Manouchi (M), Louise Meijer (M), Marta Obminska (M), Lotta Olsson (M), Erik Ottoson (M), Lars Püss (M), Sailsa Quicklund (M), Edward Riedl (M), Fredrik Schulte (M), Maria Stockhaus (M), Elisabeth Svantesson (M), Cecilie Tenfjord Toftby (M), Hans Wallmark (M), Camilla Waltersson Grönvall (M), John Weinerhall (M), Sofia Westergren (M), Cecilia Widegren (M), John Widegren (M), Niklas Wykman (M), Viktor Wärnick (M), Borianna Åberg (M), Ann-Britt Åsebol (M), Barbro Westerholm (L), Gulan Avci (L), Nina Lundström (L), Malin Danielsson (L), Lina Nordquist (L), Juno Blom (L), Christer Nylander (L), Mats Persson (L), Tina Acketoft (L), Bengt Eliasson (L), Robert Hannah (L), Helena Gellerman (L), Arman Teimouri (L), Johan Pehrson (L), Roger Haddad (L), Alireza Akhondi (C), Jonny Cato (C), Fredrik Christensson (C), Magnus Ek (C), Johan Hedin (C), Ulrika Heie (C), Peter Helander (C), Martina Johansson (C), Ola Johansson (C), Anders W Jonsson (C), Johanna Jönsson (C), Emil Källström (C), Helena Lindahl (C), Göran Lindell (C), Per Lodenius (C), Kerstin Lundgren (C), Sofia Nilsson (C), Niels Paarup-Petersen (C), Rickard Nordin (C), Annika Qarlsson (C), Per Schöldberg (C), Helena Vilhelmsson (C), Solveig Zander (C), Kristina Yngwe (C), Martin Ådahl (C), Anders Åkesson (C), Per Åsling (C), Adnan Dibrani (S), Anna Vikström (S), Anna Johansson (S), Anna Wallentheim (S), Anna-Caren Säterberg (S), Ann-Christin Ahlberg (S), Annelie Karlsson (S), Annika Strandhäll (S), Aylin Fazelian (S), Azadeh Rojhan Gustafsson (S), Carina Ohlsson (S), Carina Ödebrink (S), Caroline Helmersson Olsson (S), Dag Larsson (S), Daniel Andersson (S), Denis Begic (S), Elin Gustafsson (S), Elin Lundgren (S), Emilia Töyrä (S), Erik Ezelius (S), Eva Lindh (S), Fredrik Stenberg (S), Fredrik Olovsson (S), Fredrik Lundh

Sammeli (S), Gunilla Svantorp (S), Gunilla Carlsson (S), Gustaf Lantz (S), Hanna Westerén (S), Hans Hoff (S), Hans Ekström (S), Helén Pettersson (S), Helene Hellmark Knutsson (S), Hillevi Larsson (S), Ida Karkiainen (S), Inga-Lill Sjöblom (S), Ingela Nylund Watz (S), Ingemar Nilsson (S), Isak From (S), Jamal El-Haj (S), Jasenko Omanovic (S), Joakim Sandell (S), Joakim Järrebring (S), Johan Löfstrand (S), Johan Andersson (S), Johan Büser (S), Johanna Haraldsson (S), Jörgen Hellman (S), Kenneth G Forslund (S), Kristina Nilsson (S), Laila Naraghi (S), Lars Mejern Larsson (S), Lawen Redar (S), Leif Nysmed (S), Lena Rådström Baastad (S), Linus Sköld (S), Magnus Manhammar (S), Malin Larsson (S), Maria Strömkvist (S), Marianne Pettersson (S), Markus Selin (S), Mathias Tegnér (S), Mats Wiking (S), Mattias Vepsä (S), Mikael Dahlqvist (S), Monica Haider (S), Ola Möller (S), Olle Thorell (S), Patrik Björck (S), Patrik Engström (S), Patrik Lundqvist (S), Per-Arne Håkansson (S), Peter Persson (S), Petter Löberg (S), Pia Nilsson (S), Pyry Niemi (S), Rikard Larsson (S), Roza Güclü Hedin (S), Sara Heikkinen Breitholtz (S), Serkan Köse (S), Sultan Kayhan (S), Teres Lindberg (S), Teresa Carvalho (S), Thomas Hammarberg (S), Tomas Kronståhl (S), Yasmine Bladelius (S), Åsa Lindestam (S), Åsa Eriksson (S), Åsa Westlund (S), Åsa Karlsson (S), Ulla Andersson (V), Nooshi Dadgostar (V), Lorena Delgado Varas (V), Ali Esbati (V), Ida Gabrielsson (V), Tony Haddou (V), Jens Holm (V), Christina Høj Larsen (V), Momodou Malcolm Jallow (V), Maj Karlsson (V), Birger Lahti (V), Daniel Riazat (V), Karin Rågsjö (V), Elin Segerlind (V), Jonas Sjöstedt (V), Håkan Svenneling (V), Mia Sydow Mölleby (V), Ilona Szatmari Waldau (V), Jon Thorbjörnson (V), Jessica Thunander (V), Vasiliki Tsouplaki (V), Ciczie Weidby (V), Linda Westerlund Snecker (V), Jessica Wetterling (V), Maria Gardfjell (MP), Annika Hirvonen Falk (MP), Karolina Skog (MP), Amanda Palmstierna (MP), Mats Berglund (MP), Camilla Brodin (KD), Larry Söder (KD), Roland Utbult (KD), Tuve Skånberg (KD), Jakob Forssmed (KD), Gudrun Brunegård (KD), Magnus Oscarsson (KD), Magnus Jacobsson (KD), Pia Steensland (KD), Cecilia Engström (KD), Acko Ankarberg Johansson (KD), Hans Eklin (KD), Kjell-Arne Ottosson (KD), Desirée Pethrus (KD), Sofia Damm (KD), Hampus Hagman (KD).

Den 20 mars 2020 utökades antalet suppleanter i utskottet från 267 till 320. Till extra suppleanter i utskottet valde kammaren samma dag följande personer:

Adam Marttinen (SD), Alexander Christiansson (SD), Angelica Lundberg (SD), Angelika Bengtsson (SD), Ann-Christine From Utterstedt (SD), Aron Emilsson (SD), Bo Broman (SD), Carina Ståhl Herrstedt (SD), Cassandra Sundin (SD), Charlotte Quensel (SD), Christina Östberg (SD), Clara Aranda (SD), David Lång (SD), Dennis Dioukarev (SD), Ebba Hermansson (SD), Eric Palmqvist (SD), Eric Westroth (SD), Fredrik Lindahl (SD), Henrik Vinge (SD), Jennie Åfeldt (SD), Jimmy Ståhl (SD), Johnny Skalin (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD), Jonas Andersson i Skellefteå (SD), Josef

Fransson (SD), Julia Kronlid (SD), Jörgen Grubb (SD), Katja Nyberg (SD), Linda Lindberg (SD), Ludvig Aspling (SD), Magnus Persson (SD), Markus Wiechel (SD), Martin Kinnunen (SD), Matheus Enholm (SD), Mats Nordberg (SD), Mattias Bäckström Johansson (SD), Mattias Karlsson i Norrhult (SD), Michael Rubbestad (SD), Mikael Eskilandersson (SD), Mikael Strandman (SD), Monika Lövgren (SD), Oscar Sjöstedt (SD), Patrick Reslow (SD), Patrik Jönsson (SD), Per Ramhorn (SD), Per Söderlund (SD), Richard Jomshof (SD), Robert Stenkvist (SD), Roger Hedlund (SD), Runar Filper (SD), Sara Gille (SD), Thomas Morell (SD), Tobias Andersson (SD).

Den 6 maj 2020 utökades antalet suppleanter i utskottet från 320 till 321. Till extra suppleant i utskottet valde kammaren samma dag Emma Hult (MP).

När det gäller de extra suppleanterna i utskottet har vidare följande förändringar skett:

Kristina Yngwe (C) är ledig fr.o.m. den 7 april 2020.

Inga-Lill Sjöblom (S) lämnade utskottet den 17 maj 2020.

Sanne Lennström (S) tillkom till utskottet den 19 maj 2020.

Harald Hjalmarsson (M) lämnade utskottet den 21 juni 2020.

Helene Hellmark Knutsson (S) lämnade utskottet den 31 juli 2020.

Fredrik Stenberg (S) lämnade utskottet den 9 augusti 2020.

Cecilia Engström (KD) lämnade utskottet den 30 augusti 2020.

Göran Lindell (C) lämnade utskottet den 31 augusti 2020.

Därtill var Stina Larsson (C) extrasuppleant i utskottet fr.o.m. den 8 april 2020 t.o.m. den 3 september 2020 under Kristina Yngwes (C) ledighet.

Den 3 september 2020 lämnade de flesta av ovanstående ledamöter uppdraget som extrasuppleant i utskottet. Följande ledamöter fortsatte uppdraget som suppleant:

Hanif Bali (M), Hans Wallmark (M), Håkan Svenneling (V), Maria Gardfjell (MP), Jörgen Grubb (SD) och Per Söderlund (SD).